

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

KLASA: 400-01/15-01/04
URBROJ: 525-07/0212-15-4
Zagreb, 14. rujna 2015. godine

Hrvatska zajednica županija
Savska cesta 41/XVI
10000 Zagreb
Radna skupina za poljoprivredu i
ruralni razvoj
Tugomir Majdak, voditelj

PREDMET: Dodjela državnih potpora sektoru poljoprivrede

Nastavno na informacije o državnim potporama koje smo Vam dostavljali tijekom ove i prethodne godine, kao i na sastanak u Hrvatskoj zajednici županija koji je održan 07. rujna 2015. godine, u nastavku dajemo opis pravnog i provedbenog okvira za dodjelu državnih potpora te želimo ukazati na bitne elemente o kojima je potrebno voditi računa prilikom kreiranja mjera državne potpore financiranih od strane JLP(R)S.

Državna potpora definira se kao stvarni i potencijalni rashod ili umanjeni prihod države dodijeljen od davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određenog korisnika. Državne potpore u poljoprivrednom sektoru su potpore dodijeljene za djelatnosti vezane uz proizvodnju, preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda koji ulaze u područje primjene Priloga I. UFEU.

Europska komisija (dalje u tekstu: EK), u suradnji s državama članicama, nadgleda sve sustave državnih potpora u državama članicama i odlučuje je li plan državnih potpora kompatibilan s unutarnjim tržištem.

Nadležno tijelo za praćenje državnih potpora u sektoru poljoprivrede u Republici Hrvatskoj je Ministarstvo poljoprivrede sukladno članku 67. Zakona o poljoprivredi (NN 30/2015) te obavlja sljedeće poslove: daje mišljenja na prijedloge državnih potpora u odnosu na njihovu usklađenost s pravilima o državnim potporama prije prijave EK radi odobrenja, prijavljuje EK prijedloge državnih potpora, daje mišljenja o usklađenosti prijedloga državnih potpora izuzetih od obveze prijave EK sukladno odgovarajućim uredbama EU-a o izuzetim državnim potporama i potporama male vrijednosti, prikuplja, prati i obrađuje podatke o državnim potporama, vodi Registar državnih potpora, izrađuje godišnje izvješće o dodijeljenim državnim potporama sukladno nacionalnim propisima i pravilima EU-a, pruža stručnu pomoć davateljima državnih potpora, izvješćuje EK o dodijeljenim državnim potporama te posreduje u komunikaciji između davatelja državnih potpora i EK.

Državna potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju dodjeljuje se sukladno pravilima EU-a o pružanju državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju:

- Uredbom kojom se uređuju pravila *de minimis* (Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013. od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potporu *de minimis* u poljoprivrednom sektoru) koja je objavljena 24. prosinca 2013. i koja omogućuje dodjelu do 15.000 EUR po korisniku (primarnom poljoprivrednom proizvođaču) u razdoblju od 3 godine.
- Sredinom 2014. godine donesene su nove Smjernice Europske unije o državnim potporama u sektoru poljoprivrede i šumarstva te ruralnim područjima za razdoblje 2014.-2020. (mjere donesene temeljem Smjernica odobrava EK i proces odobrenja može trajati i do nekoliko mjeseci) kao i
- Uredbom Komisije (EU) br. 702/2014. od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (tzv. Uredba o izuzeću ili ABER). Napominjemo da se izričaj „izuzeće“ odnosi na način prijave mjera temeljem navedene uredbe EK, naime 10 dana prije stupanja na snagu mjera usklađenih s ABER-om EK se dostavlja sažetak informacija na propisanom obrascu.

Državne potpore u sektoru poljoprivrede uz primarnu poljoprivrednu proizvodnju uključuju i preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda. Međutim, državne potpore za preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda su osim navedenom legislativom regulirane i općim pravilima o državnim potporama koja su u nadležnosti Ministarstva financija.

U ovom trenutku u Republici Hrvatskoj se provode:

Postojeće državne potpore, koje su bile u primjeni prije pristupanja i koje se dodjeljuju u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske EU. Sukladno Ugovoru o pristupanju Republike Hrvatske EU (točka 3. Priloga IV, sukladno članku 16.), Ministarstvo je EK prijavilo 28. listopada 2013. sve zaprimljene mjere postojećih državnih potpora. Postojeće državne potpore je prijavilo 177 JLP(R)S i temeljem izvješća za 2013. i 2014. godinu dodjeljuje se cca 74 milijuna kn poljoprivrednom sektoru godišnje.

Nova državna potpora, koja se primjenjuje nakon pristupanja Republike Hrvatske EU. Kada je usklađena s pravilima o državnim potporama EU-a prijavljuje se EK i smije se dodjeljivati tek nakon dobivenog pozitivnog mišljenja nadležnog tijela. Još jednom naglašavamo da sve mjere državne potpore koje nisu prethodno prijavljene kao mjere postojećih državnih potpora smatraju se novom državnim potporom. Procedura prijave nove državne potpore je propisana Pravilnikom o državnim potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 101/2013.). Napominjemo da, temeljem regulatornog okvira EU za državne potpore, davatelj državne potpore ne može dodijeliti novu državnu potporu bez odobrenja EK.

Naglašavamo da se u slučaju dodjele nezakonite državne potpore primjenjuje članak 14. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u koji uređuje povrat dodijeljene nezakonite potpore (korisnici/poljoprivrednici vraćaju sredstva potpore s kamatom u proračun davatelja državne potpore).

Državna potpora se može dodijeliti u obliku izravne subvencije korisniku, subvencionirane kamate, porezne olakšice, ali i u obliku subvencionirane usluge.

Postojeće potpore JLP(R)S se temeljem prijave mogu dodjeljivati do 31. prosinca 2015. te je za razdoblje 2016.-2020. nužno postojeće mjere uskladiti / donijeti nove mjere sukladne pravilima EU-a o pružanju državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju. Pri tome se pod dodjelom smatra stvaranje obveze za isplatu potpore krajnjem korisniku, što znači da isplata za odobrenu/dodijeljenu postojeću potporu pojedinom korisniku može biti i nakon 31. prosinca 2015.

Kao što Vam je poznato, u svibnju 2015. godine odobren je Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. te Vam skrećemo pažnju na **nemogućnost** financiranja istovjetnih mjera (prihvatljivih troškova) koje će biti financirane Programom od strane JLP(R)S. Isto se odnosi i na mjere iz ostalih nacionalnih programa pomoći pojedinim sektorima, kao što su Nacionalni program

pomoći sektoru vina 2014. - 2018. ili Nacionalni pčelarski program za razdoblje od 2014. do 2016. godine koji se financiraju iz proračuna Europske unije.

Kao što je predloženo na zajedničkom sastanku 7. rujna 2015. godine, a s ciljem jednostavnije pripreme mjera nove državne potpore za 2016. godinu, županije bi trebale do 30. rujna 2015. dostaviti Ministarstvu poljoprivrede u elektronskom obliku na e-mail adresu drzavne.potpore@mps.hr popis prijedloga mjera nove državne potpore. Popis mjera bi trebao sadržavati osnovne elemente temeljem kojih bi bilo moguće dati preliminarno mišljenje:

- naziv mjere
- korisnike potpore
- kratki opis i prihvatljive troškove
- intenzitet potpore
- ukupni procijenjeni iznos za sve mjere.

Također, u cilju odgovornog upravljanja javnim sredstvima i radi lakšeg praćenja postizanja ciljeva razvoja sektora poljoprivrede na području pojedine županije, a kako bi se izbjegla potencijalna mogućnost dvostrukog financiranja istovjetnih mjera, molimo da županije u popis mjera uvrste i prijedloge mjera općina i gradova sa područja svoje županije.

Sukladno dogovoru sa održanog sastanka, u privitku dostavljamo i pojašnjenja otvorenih pitanja.

S poštovanjem,

ZAMJENICA MINISTRA

Snjezana Španjol

Privitak: kao u tekstu

POJAŠNJENJE OTVORENIH PITANJA:

1. Strateška procjena utjecaja na okoliš

Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013. od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potporu de minimis u poljoprivrednom sektoru (Uredba de minimis) ne propisuje obvezu izrade strateške procjene utjecaja na okoliš.

2. Fond za kreditiranje, jamstva i referentna kamatna stopa

Uz uvjete propisane člankom 4. stavkom 3.a) i 6.a). Uredbe de minimis, potrebno je uzeti u obzir sljedeće - ako zajmovi i jamstva odgovaraju dolje navedenom najvišem propisanom iznosu iz Uredbe de minimis, smatra se da je prag za ispunjenje gornje granice za dodjelu potpore de minimis u iznosu od 15.000 EUR dosegnut što znači:

- poduzetniku jamstva i zajmovi u tom iznosu ne mi smjeli biti odobreni ako je u prethodne 2 fiskalne godine već bio primatelj potpora de minimis .

- ukoliko u prethodne 2 fiskalne godine nije bio primatelj potpora de minimis poduzetnik nema pravo na dodjelu ostalih potpora de minimis u tekućoj godini i sljedeće 2 godine.

Riječ je o sljedećim iznosima jamstva i zajmova, za koje se smatra da odgovaraju najvišem propisanom pragu za dodjelu potpora de minimis (15.000 EUR):

- jamstvo ne smije osiguravati više od 80 % predmetnog zajma čiji je iznos 112.500 EUR, a razdoblje trajanja jamstva je 5 godina ili ako je iznos zajma 56.250 EUR, a trajanje jamstva je 10 godina – kod ovog jamstva smatra se da potpora de minimis iznosi 15.000 EUR (članak 4. stavak 6.b Uredbe de minimis).

Ako je iznos jamstva manji od navedenih iznosa i/ili je razdoblje trajanja jamstva kraće od 5 odnosno 10 godina, bruto novčana protuvrijednost izračunava se kao odgovarajući razmjerni dio propisane gornje granice za dodjelu potpore de minimis ili se bruto novčana vrijednosti izračunava na temelju premija sigurne luke utvrđenih u obavijesti EK. Ili su metode izračuna bruto novčane protuvrijednosti jamstva (prije provedbe) prijavljene EK u skladu s nekom drugom uredbom EK iz područja državnih potpora koja se primjenjivala u tom trenutku i EK ih smatra usklađenima s Obavijesti o jamstvima¹ ili bilo kojom drugom obavijesti koja ih zamjenjuje i te se metode izričito odnose na vrstu jamstva i vrstu transakcije o kojima je riječ u kontekstu primjene Uredbe de minimis.

- zajam mora biti osiguran kolateralom koja pokriva najmanje 50 % zajma koji iznosi 75.000 EUR za razdoblje od 5 godina ili ako zajam iznosi 37.500 EUR za razdoblje od 10 godina - kod opisanog iznosa zajma smatra se da potpora de minimis iznosi 15.000 EUR (članak 4. stavak 3.b Uredbe o de minimis)

Ako je zajam manji od navedenih iznosa i/ili je odobren na razdoblje kraće od 5 odnosno 10 godina, bruto novčana protuvrijednost tog zajma, primjenom važeće referentne stope u trenutku dodjele, izračunava se kao razmjerni dio propisane gornje granice za dodjelu potpore de minimis.

Bruto novčanu vrijednost kod zajma moguće je također izračunati na temelju referentne stope² koja se primjenjivala u trenutku dodjele potpore male vrijednosti.

3. Financiranje rada udruga

U slučaju kada udruga obavlja gospodarsku djelatnost iz sektora poljoprivrede (primarna poljoprivredna proizvodnja, prerada i trženje poljoprivrednih proizvoda koji ulaze u područje primjene Priloga I. UFEU) tada se dodjela potpore udruzi smatra državnom potporom i nužno je pridržavanje pravila EU-a o pružanju državne potpore sektoru poljoprivrede.

¹ Obavijest Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstva (SL C 155, od 20.6.2008.) i ispravak Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstva (SL C 244, od 25.9.2008.)

² Objavljena je na http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html